

ПОЛІТИКА ІМПЕРІАЛІЗМІ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ.

Після світової війни англійські імперіалісти забрали свої кораблі з Константинополю до Єгипту і звідси, з Каїру і Александрії та з острова Мальта керують політикою Близького Сходу.

Між Англією та Злученими Державами заключено тшпком угоду що до розподілу “оферив впливів” над Малою Азією, складено також нафтову угоду.

Із Францією також складено певні угоди.

Тимчасом економічне — переважно фінансове — становище в Європі, через приплив американських грошей, стабілізується. Отже Англія може дозволити собі взяти гострий курс у колоніях. Жовтень (1924 р.) події в Каїрі стали сигналом кровавого початку. Відтак в країні запанував “спокий”, але вибори в Єгипті показали, що до споккою далеко.

Разом з тим виникли великі зміни в Арабії. Англійська гра з Ібі-Салдом стала безпечною. Ібі-Салд, ватажок Вахабітів (арабське племя, що додержує первісного, “чистого” ісламу) вибив себе за хитрішого і небезпечнішого від того, за що його вважали англійські політики. Він авнається з Туреччиною, Туреччина — з Францією; “колося крутяться” — нова імперіалістична колотеча з новими безпеками. Турки ставлять неохотними в мусульманській справі. В Іраку (Мезопотамія) стає неспокійно. На кордонах Мосулу знайдено 3 азбитих Англіївців з нашим на чолі, що така-ж буде доля

Італійські ґрунти, де дуже гарно родить хліб та потрібна текстильній промисловості сировина, зовсім не пристосовані до бурякової та тютюнової культури. Але урядові це не сорить. Фашистський уряд хоче підтримувати пукрову промисловість і платити великі премії за бурякову культуру та тютюн. Увесь патріотизм італійських куркулів, звично, зникає, якщо тільки доходить до інтересів власної кишені. Отже, Мусоліні не відбере ані клаптика землі в куркулів, щоб примусити їх змінити культуру. Він і надалі платитиме їм чималі премії. А натомість він загадає, щоб збільшили продукцію хліба з кожного гектара. Він хоче, щоб селянин орав так, щоб із нього піт лився,

та купував машини, коли можна обмірковують справу про оголошення страйку. Профспілки зазначають, що поміщицькі економічні утиски на наймитів делалі ширяться не зважаючи на гарну робочу пору.

КОМУНІСТИЧНІ ВИДОВЗИ ПО ВУЛИЦЯХ ВІЛЬНА.

“Газета Варшавська” (ч. 197) повідомляє, що недавно по вулицях Вільни було порозкидувано велику кількість комуністичних видовзів білоруською та російською мовами.

“СМЕРТЬ ПРОВОКАТОРАМ”.

Дня 22 липня в рижних частях Варшави було вишвишено червоний прапори з гаслами: “Смерть провокаторам”. Ці прапори негайно знала поліція. Увечері в рижних частях міста на стінах будинків хтось поналисував великими літерами “Смерть провокаторам”. Поліція позатирала написи.

РІЖНІ ВІСТІ.

ЕГИПЕТСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕСЛІДУЄ КОМУНІСТІВ.

Слідство проти арештованих в Каїро комуністів відволікається. Не зважаючи на всі зусилля прокуратури, не вдається знайти певних доказів проти обвинувачених і через те довелось вже звільнити двох з 17 арештованих арабських робітників. Страх перед “більшовицькими агентами” такий великий, що египетський уряд завіз цілу низку заходів для контролю в’їзду до Єгипта. Так, на багато годин затримуються потяги на тих лініях, що сполучають Єгипет з Палестиною. Далі, недавно видано розпорядження про дозвіл в’їзду до Єгипта лише тим чужоземцям, що дадуть два поручительства про свою політичну благонадійність. Портова влада Александрії не впустила в порт радянських пароплавів “Лаліч” та “Ленін”. По всій країні горьчково шукають за комуністами.

3 ПОЛЯ КЛАСОВОЇ БОРОТЬБИ.

ПРОТИ ГАРАНТІЙНОГО ДОГОВОРУ.

В “Роте Фане” вміщено відозву ЦК німецької компартії, що з нагоди закінчення 10-го з’їзду партії вітає єдність у партії підчас з’їзду.

Відозва зазначає, що 10-ий з’їзд закінчив період більшовізації компартії, що почався на торішньому з’їзді у Франкфурті. У відозві підкреслюється єдностайність, з якою з’їзд ухвалив постанови в усіх справах.

За гасло останнього з’їзду було: “Боротьба з безбезкою війни шляхом протиставлення цій безбезці єдності міжнародної робітничої класи, а саме — єдність профурху — “гарантійному договору”.

З’їзд партії правильно поставив у центрі партійної діяльності роботу в профспілках. Тепер партія дійшла до такої твердості принципів, що може додержати гнучкішої й доцільнішої тактики, а-ніж досі.

НЕУЖДА СЕРЕД ПОЛЬСЬКОГО РОБІТНИЦТВА.

В промислових містах Польщі на вулицях можна часто зустріти робітників, що валяються від голоду. Чимало робітників та їх родин попухи з голоду. Очевидець, що обіхав промислові міста, лише в “Робітнику”: “Кожне описання життя робітників буде лише блідим відбитком того страшного становища, в якому перебувають маси безробітних”.

На зборах безробітних в Сошновіцях один безробітний сказав: “Візьмим наших малих дітей та жінок й вийдім на вулицю. Зберім усе у тих, хто ніколи не зазнавав голоду, а коли прийде поліція, то нехай застрелить нас разом з родинами”. Другий промовець вніс пропозицію “покинути жінок та дітей на краю ліса та йти пішки за кордон шукати роботи, а коли на кордоні прикордонна влада затримає, то нехай не рестрляє всіх нас”. Третій промовець запропонував: “вимагати від влади утворити швидку допомогу, бо немає кому забирати робітників, що з голоду падають по вулицях”.

ЗАВОРУШЕННЯ В РУМУНСЬКОМУ ВІЙСЬКУ.

В районі Маяків через Дністер пробралася на радянський беріг 4 прикордонної салдати, що втікли від каторжного режиму в Бесарабії. Втікачі доказують, що останнього часу режим у румунській армії став неможливий. За найменшу провину офіцери б’ють і калечать салдатів.

Найгорстокіше вони поводяться з салдатами Молдавнами, бо всі вони заплідорівають у симпатії до Автономної Молдавської Радянської Республіки. Салдати голодують. Іх годують в більшості сурогатами.

У війську зростає незадоволення. Недало було кілька випадків повстань проти офіцерів. За те, що салдат тільки наблизився до радянського берігую, арештують і б’ють нагайми. Зважаючи на голод, у Румунії панує сваволя.

МУСОЛІНІ “ЛИЦЕМ ДО СЕЛА”.

Воно справді так: якщо історичні події повторюються, то повторення завжди є карикатурою на оригінал.

Бачив Мусоліні, що С.Р.С.Р. провадив кампанію (й подояв) за хліб і за карбованець. Отже і він, як той Мальбрук, “у похід вправився”... Він також зазнав, що йде битися за хліб та за ліру. Для цього він зібрав у своїй “Палатці Кілки” свій “штаб”, щоб разом обміркувати стратегічні заходи “баталії”. Його помічниками є лише італійські куркулі, і вся м’яга їхньої кампанії така: якби то проблему сільсько-господарської продукції розв’язати коштом італійського робітництва? Отже, видно, оскільки баталія Мусоліні подібна до кампанії, що її провадив С.Р.С.Р... В С.Р.С.Р. кампанію за хліб провадиво робітництво й селянство на свою користь; в Італії — усе навпаки.

Шо-ж вирішив куркулівський штаб на чолі з головою фаши-

ЦЬКУЮТЬ НА КОМУНІСТІВ.

Кембриджські (Англія) консерватори поширюють брошуру з 50-сторінок під назвою “Комунізм руйнує шлюбо”.

Автори брошури закликають Англіївців цуратися “комуністичних” шпигунів” та заяляють їх “комуністичними ідеологами”, які ніби-то вимагають, щоб “дітей відбирати від матерей та передавати у державну власність”...

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПРО ЕЛЕКТРОСТАЦІЮ НА ДНІПРІ.

Дня 19. липня голова Раднаркму України т. Чубар одержав телеграму від т. Троцького про те, що відбується засідання плянової комісії, де буде розглянено проект будудвання електростайції на Дніпрі. Справа ця має величезне значіння для України, тому т. Троцький запрошує т. Чубаря особисто прибути на засідання.

ЗНОВУ ВІЛЬГЕЛЬМ.

Екскайзер Вільгельм знову каже, що він не зриває престолу і посилає монархістичним організаціям Німеччини телеграми підписані “Вільгельм — імператор”.

В одній із останніх телеграм Вільгельм пише: “Тільки повернення до честот старої Прусії може вивольдити нас від глупоти, що панує, і вивести з рабства. Хай згинуть усі вороги Гогенцолернів”.

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

ГОЛОДІВКА В СВІНЦІЯНСЬКІЙ ТЮРМІ.

Голодівка, оголошена політичними в’язнями у свінциянській тюрмі на знак протесту проти надзвичайних умов ув’язнення, не припиняється семий день. Тюрмна адміністрація годує в’язнів штучним способом.

ПЕРЕД ПРОЦЕСАМИ КОМПАРТІ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

Газета “Діло” з 28. липня повідомляє, що незабаром по-

МАЙБУТНЬОГО РОКУ СПІДІВАЮТЬСЯ ЗНАЧНО ЗБІЛЬШИТИ ЧИСЛО ШКІЛ НА УКРАЇНІ.

Замість 16,000 шкіл, що є тепер, їх буде 29,200. Мають значно збільшити кошти, що видаються науковим установам. Так асигнування В сєукраїнській Академії Наук збільшують учетверо. Сподіються відкрити на Україні кілька нових інститутів і звернути більше уваги і на зміцнення українського мистецтва.

БУРЖУАЗІЯ ДІАКУЕ ВАНДЕРВЕЛЬДОВІ.

Паризька буржуазна газета “Журналь де Деба” відстилає статтю, що вихвалоє політику Вандервельде, який не хоче визнати С.Р.С.Р.

A. СІНКЛЕЙР. 14)

ГЕРОЙ КАПІТАЛУ

Переклад Н. Романович.

(Продовження.)

Тихоокеанська й Пригородня залізниця пропонувала акції за 155. і продажа пішла хутко; коли було продано п’ять тисяч, ціна акцій піднялася до 155½ і 156½; потім підскочила до 158 та так і спинилася. Очевидно, вона досягла тої висоти, якої ворог і хотів. Трохи згодом ван-Ренселер звелів п’яти рижним маклерам продати дві тисячі. Ціна акцій захаталася, впадала до 157% і стала; продано було 15 тисяч акцій. Роберт знов виступив, пропозиції потроху робилися, і його агенти задовольнили їх. В салі біржі можна було бачити скляну юрбу, що кричала і жестикулювала коло місця продажі акцій Тихоокеанської й Пригородньої залізниць. Такої продажі давню не було. Очевидно, починалося щось надзвичайне. Ніхто не розумів і досі, що ця гра на підвищення була лише засобом для нападу на пониження, і в юрбі носилися дикі чутки; говорили, що за залізницю б’ється товариства Гуль і Касторія, що Мерген збирається продувати козлю до Алексі. Акції Тихоокеанської й Пригородньої залізниць ще ніколи не стояли так високо: це не могло довго тривати проте, ціни почали падати, а синдикат купив сто п’ятдесят тисяч акцій, з

яких Роберт ван-Ренселер продав йому сто тридцять тисяч.

І знов його маклери робили пропозиції і ціна очевидно стала твердо. Синдикат мав спішну нараду; ясно було, що якийсь дужий ворог завзято працює проти Тихоокеанської й Пригородньої залізниць. Небезпека була велика та близька: шойно помітить Вол стріт гру на пониження, всіх обхопить тривога, і тоді тисячі людей в смертельній страху стежитимуть за грою; кожне зниження може викликати паніку, може кинуті тисячі та сотки тисяч акцій на один бік ваги. По нараді, що тряглася всього кілька хвилин, синдикат рішив купити ще 300 тисяч акцій.

Заколот на ринку скінчився невмирущо; акції Тихоокеанської й Пригородньої залізниць дійшли до 157½ і стали. Сада біржі тремтіла від крику маклерів синдикату. Ван-Ренселер з охотою продав їм все, чого хотіли, і кожного разу, як вони тимчасово переставали купувати, спекулював на пониження. Наслідок був такий, що ціна акцій то піднімалася, то падала, а продаж їх тим часом йшов добре. Поволі значіння всього цього виявлялося; очевидно, якісь люди змовилися розбити Тихоокеанську й Пригородню залізницю, і вони належать до породи титанів. Роберт ван-Ренселер мав в той час двацять мільонів; а це значило, що при цій ціні, яка стала, він може купити 1¼ мільона акцій. Чи могли те саме вчинити його вороги, — цього він не знав, але він сидів і з похмурою увагою стежив за телеграфом в той час, як кипіла завзята боротьба і чутно було з вулиці згуки скаженого захоплення.

Так проважило ще три довгих прикрих годин; ван-Ренселер наносив свої удари один

за другим і все ще не досягнув мети. Він не був нервовою людиною, не тарганив по столі пальцями; але його брови насупилися, і він шепотів проклятом. Він поставив все, що мав, проти невідомої сили своїх супротивників; і як він не розбіє їх своєю останньою пропозицією, то він заризикує сам і лишиться без долара в кишені.

І ось прийшли останні хвилини цього назважди пам’ятного страшного дня. Дванайцять маклерів хрипливими голосами вигукували величезну пропозицію ван-Ренселера; одного разу довелось відразу спродати 20 тисяч акцій. Ван-Ренселер спорожнив свою касу, силу людей змусив тремтіти, весь ринку, силу людей примусив збліднути від страху. — Але хоч кожен його пропозицію розхоплювано вмит, а Тихоокеанська й Пригородня залізниця не уступала ні на крок! Настала хвиля закриття біржі, і страшний день вже кінчився.

Роберт ван-Ренселер ходив по своїй конторі, заклашав руки за спину. У нього більше не було грошей, але він нічого не боявся. Він твердо вірив у вічні закони природи, і до того в нього була одна чи дві карти, що він ще міг ними грати. Задуманий він ходив взад і вперед сам з собою розмовляючи. “Мені така здається, що я таки зумів забрати найкраще,” сказав він, — а тепер не буде вже великої біди, як я і їх долущу ближче до цієї справи!”

Він подзвонив свого секретаря і послав по телефону п’ять повідомлень: чотири своїм приятелям, борячим Вол стріту, що звичайно працювали і борюлися укупи з ним, а п’яте — містеру “Чансі” ван-Ренселеру.

Четверо перших кілька хвиль згодом з’яви-

лися до його контори, осатанілі, задихані.

— Ну, — сказав ван-Ренселер — що-ж ви про це думаєте?

— Ніколи ніщо подібне не траплялося! — гукнув один з них. Це був Шрайк, відомий пшеничний король. — Ніколи! Хто це може бути? І що з цього вийде?

— Отсе саме й змусило мене післати по вас, — сказав ван-Ренселер. — Сідайте.

І він почав:

— Я знаю, чий рух це справа, але не маю права сказати вам. Але я знаю, що він виграє, і здврат ранком вкладу в цю справу все до останнього цента, щоб сприяти його перемозі. Я знаю, хто верховодить Тихоокеанською й Пригородньою компанією: це насамперед Смітс і Шарк, і я знаю, чого вони варті. Я добре знаю все про акції Тихоокеанської й Пригородньої компанії — вони вже на краю безодні. Все це дурі акції; ви це знаєте не згірш мене, а Вол стріт завжди готовий накинутися на того, хто гине. Гурток, що почав що боротьбу, виграє найбільше на цім, але і я теж хочу виграєти і прохаю вашої участі, щоб бути зовсім певним успіху. Знаєте, нам треба тільки накнутися на них, і потім раптом розкрити на Вол стріт, що це ми. Три менти згодом, вони збанкрутують. (Далі буде.)

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока газета в Канаді — “Українські Робітничі Вісті” — видається лише за твої гроші і інших таких самих, як ти. Пам’ятай, що твоя газета від нікого не надіється помочі, лише від тебе. Тому прислав передплату і скільки зможеш на пресовий фонд.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ПУЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немає її в сямі, або ваші знайомі, то пострайтеся купити, а будете мати корисну книжку в замі. Не тратьте своїх “вартості” навіть тоді, як ви перечекаєте її. Не домагайтеся з вояних часів в Галичині і в котра робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так довго відірватися від книжки, коли не перечкаєте до кінця.

Письменник М. Пучан сам переклад вівну і вірно опсує всі ті страшні події в старому краю. Читачу “Карпатська ніч” він риночасно багато вчить і то в найбільш приступній формі, бо ціна книжки написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окардина з артистичним малюнком в двох кольорах. Купіть, а ніколи не пожалуйте! РОЗПОВІДАЮТЬ СЕРБІЗ ШУ КНИЖКУ.

Вислаються кошички за попереднім надісланням грошей. ЦІНА 50 ЦЕНТИВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з гришми послати на таку адресу:

Canadian Labor News Co. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.